

Ранина с. ж. ранния пора; *какъ нарѣч.* = рано: Дрягю (славнѣе) пее ранина: Станъвай дзльберъ Салато, Ранина е дзльберъ, ранина. *В. 190. Отъ ранина*—съ ранного утра. *Влайк.*

Раниче с. с. ранній ягненокъ (*ср. ёгне гергйовско пост. эпит.*): ...Ти главата удръзвамъ Кату на агни раничи. *Бончевъ Н. П. 122.*

Рано нар. рано: Ей горѣца, гóро ми зелéна, Що си толко рано повехна́ла. *Д. 36, 1—3.* Жичо си още рану стана Та утиде на друмъ раскжрѣстица. *Д. S. 6, 44—45.* Стояхъ прѣдъ врата-та си *рано—рано* и чета едно писмо. *Л. Д. 1875 р. 134.* **Ранко** **Раничко** ум.: Азъ подранявамъ всяко утро два чяса по-ранко. *Л. Д. 1873 р. 242.* Ранко ставайте и залавяйте се за работж. *ib. 1871, 230.* На сутренъта си събудиха по ранишко. *Р. А. 157.* **По-отрано** раньше: По села-та млады-ты очи на дѣтца-та по отрано глѣдѣть внѣ по поле-то надалечъ. *Л. Д. 1874 р. 89. Суц.* = заранѣта: По нимъ момчеви-отъ татко со два тронца земаѣ погача-та, що месиха рано-то. *М. р. 519.*

Ранобуденъ пр. рано встающій, —пробуждающійся: Тукъ рано-будна птичка рано ранила отъ клонче на клонче си прихвърква и си сладко чюрулика. *Зк. 132.*

Ранобудникъ с. м. рано встающій чловѣкъ, **Ранобудница** с. ж. **Ранобудниче** с. с. ум. Ранобудникъ и сѣдѣнквачъ чловѣкъ кжцж храни. *Л. Д. 1873 р. 244.* Нѣколко ранобудници отъ вчерашните негови приятели влѣзле въ стаята му. *З. 195.*

Ранопобенъ пр. начинающій рано пѣть.

Ранопойка с. ж.—*эпитетъ кукушки:* А ранопойка птичка любидца В' пьрвж си пролѣтъ пѣе умилно! Стара юнакомъ мила сестрица! Родъ свой та зовѣ велегласно! *Гн. 14.*

Раниж м. дл. встаю рано: И були му ж ранила, То перчем-ът счесала. *Д. 48, 46—47.* Догрумаджия *рано ранише* та си залавихе за работж-тъ си. *Л. Д. 1873 р. 244.* Презъ една ноцъ два ангела Ранише, бѣгале. *З. 33.* Чие ж она девойче, Що *рано ранишъ* на вода, Отъ 'си-те моми порано? *М. 457.* Ранила 'сьмъ си, ранила, Двашъ по рано отъ петлы, Трышъ по рано отъ зоры. *Пк. 143.*

Раниж м. св. **Ранявамъ** м. дл. раню: То наистина е мѣсто дѣто ме смъртно ранява! (*Das gerade wäre der Ort, wo ich am Tödtlichsten zu verwunden bin!*) *Э. Г. 31.* И ти самообвинение, ти дѣто запустивашъ своятъ ся домъ и майка си ранявашъ (*verwundest*). *Рим. 31.* Азъ като видѣхъ, че конятъ ми ся ранява, стискахъ да бѣгамъ колкото можеше да тичя конятъ ми. *Х. I, 136.* **Раняване** с. с.: Тогази Т. удари съ ножъ Р., но той бато са отведе раняванъето не сполучи. *Т. 219.*